

металургійні заводи країни – «Азовсталь» і ММК ім. Ілліча, пошкоджено та зупинено Авдіївський коксохімічний завод, восени частково постраждало і найбільше метпідприємство «АрселорМіттал Кривий Ріг».

У січні–листопаді 2022 року випуск металургійної продукції скоротився на 70% порівняно з аналогічним періодом минулого року. В рейтингу світових виробників сталі Worldsteel Україна впала з 14-го місця в 2021 році до 22-го за результатами 10 місяців 2022-го. За перші три квартали року експорт чорних металів скоротився до \$4 млрд (-62%), руди – до \$2,8 млрд (-54%).

Проблеми є і в сільському господарстві. Через мінування територій, логістичні проблеми та незрозумілі перспективи експорту внаслідок блокування морських торговельних портів Україна завершила посівну ярів культур на рівні 84% від минулорічної площі.

Обстріли енергетичної інфраструктури збільшили темпи спаду національної економіки до 41 відсотка. В цілому на 2022 рік прогноз падіння ВВП погіршився до 33,2 відсотка.

Інфляція за рік у цілому, за даними Державної служби статистики, склала 26,6 відсотка у річному вимірі, і в 2023 році на значне її сповільнення очікувати не доводиться.

Не менш різко за минулий важкий рік девальвувала національна валюта. Якщо перед вторгненням росіян курс гривні до долара коливався в межах 29 грн/дол., то наразі готівковий курс складає приблизно 40 грн/дол. Національний банк же з початку повномасштабної війни зафіксував офіційний курс гривні, який до цього був плаваючим. У перший день вторгнення курс був зафіксований на рівні 29,25 грн/дол., пізніше, у липні, регулятор послабив його на 25 відсотків – до 36,57 грн/дол. Але НБУ планує відпускати в подальшому гривню на поступове вільне квотування.

Фінансування: співпраця з міжнародними донорами та внутрішні ресурси.

Військова агресія росії та руйнація міст і сіл в Україні, у свою чергу спонукали світову спільноту до надання Україні фінансової допомоги та технічної підтримки. З початку року Україна отримала близько 25 млрд дол. США у вигляді пільгових кредитів, а також грантів, які не потрібно буде повертати. Ці кошти не тільки поповнили міжнародні резерви України, що важливо для підтримки курсової стабільності, але також надійшли до державного бюджету, що дало можливість здійснювати усі соціальні виплати, зарплати бюджетним робітникам, пенсії тощо.

Міжнародні резерви відновилися до рівня, що передував військовому вторгненню. У листопаді міжнародні резерви НБУ зросли на 2,7 млрд дол. США (10,7% м/м) до 27,95 млрд дол. США, що було забезпечено надходженням понад 4 млрд дол. США зовнішнього фінансування (передусім кредиту від ЄС і гранту від США). Таким чином, золотовалютні резерви відновилися до показників лютого 2022 року.

У листопаді клієнти банків продовжували накопичувати залишки коштів на рахунках: бізнес збільшив їх на 2% м/м, домашні господарства – на 2,5% м/м. Як і раніше, лівова частина збільшення коштів населення у національній валюті відбувалася на поточних рахунках. Водночас у валютному сегменті основний приріст спостерігався на строкових рахунках, що зумовлено можливостями придбати іноземну валюту під строковий депозит. У корпоративному сегменті майже все зростання відбулося через збільшення залишків на гривневих рахунках.

Реагуючи на значне зростання коштів на поточних рахунках, що розмиває монетарну трансмісію, Національний банк України збільшує вимоги до обов'язкових резервів для коштів, залучених банками на поточні рахунки. Разом із тим, до половини таких резервів може бути сформовано у формі облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП). Це рішення спонукатиме банки до зменшення процентних ставок за поточними рахунками на

користь строкових, а також сформує додатковий попит банківської системи на ОВДП. Відповідні зміни набудуть чинності 11 січня 2023 року.

Використання припущення про безперервність діяльності Товариства.

Управління АТ (приватне) «СК «РІДНА» вважає, що Товариство має можливості для продовження діяльності на безперервній основі навіть в умовах військової агресії з боку Російської Федерації. Налагоджені в компанії процеси та технічні засоби дозволяють здійснювати операційну діяльність (принаймні за основними функціональними напрямками) віддалено. Товариство продовжуватиме виконувати всі свої зобов'язання та сплачувати всі обов'язкові платежі державі, заробітну плату працівникам та оплачувати страхові збитки.

Керівництво вжило відповідних дій для забезпечення безперервності діяльності Товариства та зробило наступні припущення у своєму прогнозі на дванадцять місяців з дати цієї фінансової звітності:

- ступінь інтенсивності бойових дій та масштаби територій України, на які вторгаються російські війська, істотно не зростуть;
- Товариство зможе забезпечити безперервність своєї критичної ІТ-інфраструктури відповідно до заходів, вжитих керівництвом, а також планів реагування на інциденти та аварійного відновлення;
- хоча обсяг операцій значно зменшився, наявні рівні ліквідності і надходження страхових премій дозволять покрити рівень операційних витрат і виконувати свої зобов'язання, в тому числі щодо виплати страхових збитків.

Яскравим прикладом виживання та безперервної діяльності Товариства в кризовій ситуації - є березень місяць звітного року. Коли російські війська стояли під Києвом, і здавалося завмерла вся діяльність, компанія вистояла, виплачувалася зарплата робітникам, сплачувалися податки. Налагодження роботи на дистанційній основі, що було започатковано і апробовано під час карантину, викликаного пандемією Ковід-19 дало змогу також відновити повноцінну роботу вже в березні місяці.

Не зважаючи на перебої з постачання електроенергії за місцем розташування офісу компанії, рознесені віддалені робочі місця дозволяють оперативно реагувати фахівцям Товариства на будь-які запити наших клієнтів.

Усі ці наведені факти свідчать, що Товариство реально пережило усі ті кризові явища, про яких ще кілька років тому навіть уявити не могли. Товариство вийшло з них ще більш стійким, адаптованим до надскладних умов, а тому готове працювати та розвиватися і надалі.

Управління АТ (приватне) «СК «РІДНА» визнає, що майбутній розвиток військових дій та їх тривалість є єдиним джерелом суттєвої невизначеності, яке може викликати значні сумніви щодо здатності компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі і, отже, компанія може бути не в змозі реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності.

Незважаючи на єдину суттєву невизначеність, пов'язану з війною в Україні, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на компанію, і тому вважає, що застосування припущення про безперервність діяльності для складання цієї фінансової звітності є доцільним.

Разом з тим, АТ (приватне) «СК «РІДНА» є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому. Управлінський персонал вважає, що він вживає та проводить всі необхідні та належні заходи на підтримку стабільності діяльності Товариства, за існуючих обставин, але подальша військова загроза, у тому числі із застосування ядерної зброї, якою постійно погрожує

російська сторона, може спричинити не те що негативний вплив на фінансовий стан Товариства, а й на руйнацію всієї економіки та Україну як держави в цілому. Характер та наслідки такого ризику на поточний момент визначити неможливо. Але акціонери впевнені, що вони роблять все необхідне для забезпечення стабільної діяльності АТ (приватне) «СК «РІДНА» за даних умов.

Тому ми цілком справедливо застосовуємо припущення щодо здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі - Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності. Суттєві критерії визнання та оцінки видів активів та зобов'язань, доходи та витрати, які застосовувались при підготовці цих фінансових звітів наведені в наступних примітках

Загальна основа формування фінансової звітності

Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірного подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО) в редакції, чинній на 31.12.2022 року, що офіційно оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

Товариство подає свій звіт про фінансовий стан у порядку очікуваних термінів погашення відповідних статей (оборотні, необоротні).

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСФЗ 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ.

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Підприємства, що становлять суспільний інтерес, складають і подають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність органам державної влади та іншим користувачам на їх вимогу в порядку, визначеному цим Законом, на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку.

Першим звітним періодом подання фінансової звітності на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі є

2020 рік.

2021 рік був перехідним періодом для подання фінансової звітності в єдиному електронному форматі та відповідно до постанови Правління Національного банку України від 13.05.2021 № 39 «Про складання та подання фінансової звітності на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі». Фінансова звітність на основі таксономії подана в повному обсязі та вчасно.

Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

Під час підготовки річної фінансової звітності необхідно проаналізувати вплив прийнятих нових МСФЗ / змін до них, обов'язкових до застосування у звітному періоді (таких, які заохочуються / дозволені до застосування), та розкрити інформацію про вплив на облікову політику та показники фінансової звітності, надати пояснення до статей Звіту про фінансовий стан та Звіт про прибутки та збитки, якщо нові МСФЗ призвели до суттєвих або не суттєвих змін.

З 1 січня 2022 року набули чинності такі зміни стандартів:

Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

- Зміна МСБО 16 забороняє організаціям вираховувати з вартості об'єкта основних засобів будь-яку виручку, отриману від продажу готової продукції, виготовленої протягом періоду підготовки організацією цього активу до запланованого використання. Виручка від продажу такої готової продукції разом із витратами на її виробництво наразі визнається у складі прибутку чи збитку. Для оцінки собівартості цих виробів суб'єкт господарювання застосовує МСБО 2. Собівартість не включатиме амортизацію активу, який тестується, оскільки він не готовий до його запланованого використання. Зміни МСБО 16 також роз'яснюють, що суб'єкт господарювання «тестує актив на предмет його належного функціонування», коли він оцінює технічну та фізичну продуктивність активу. Фінансові показники такого активу не мають значення для цієї оцінки. Отже, актив може функціонувати відповідно до намірів керівництва та підлягати амортизації до того, як він досягне очікуваного керівництвом рівня операційної діяльності.
- Зміни МСБО 37 роз'яснюють значення «витрати на виконання контракту». Зміна пояснює, що прямі витрати на виконання договору включають додаткові витрати на виконання такого договору та розподіл інших витрат, які безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Зміна також роз'яснює, що до створення окремого резерву під обтяжливий договір організація визнає весь збиток від знецінення активів, використаних у ході виконання договору, а не активів, призначених для виконання договору.
- МСФЗ 3 було змінено шляхом включення до нього посилання на Концептуальну основу фінансової звітності 2018 року, яка дозволяє визначити, що являє собою актив або зобов'язання при об'єднанні бізнесу. До цієї зміни МСФЗ 3 включав посилання на Концептуальну основу фінансової звітності 2001 року. Крім того, в МСФЗ 3 додано нове виключення щодо зобов'язань та умовних зобов'язань. Це виключення передбачає, що відносно певних категорій зобов'язань та умовних зобов'язань організація, яка застосовує МСФЗ 3, повинна посилатися на МСБО 37 або на

Роз'яснення КІМФЗ 21, а не на Концептуальну основу фінансової звітності 2018 року. Без цього нового виключення організації довелось б визнавати певні зобов'язання при об'єднанні бізнесу, які вона не визнавала б відповідно до МСБО 37. Отже, од

- разу після придбання організація повинна була б припинити визнання таких зобов'язань і визнати дохід, який не відображає економічну вигоду. Також було роз'яснено, що організація-покупець не зобов'язана визнавати умовні активи відповідно до визначення МСБО 37 на дату придбання.
- Зміна МСФЗ 9 розглядає питання про те, які платежі слід включати до «10%-го тестування» для припинення визнання фінансових зобов'язань. Витрати чи платежі можуть здійснюватися на користь третіх сторін або кредитора. Згідно зі змінами, витрати або комісії, сплачені третім сторонам, не включаються до «тесту 10%».
- Внесено зміни до ілюстративного прикладу 13 до МСФЗ 16: виключено приклад платежів орендодавця, які стосуються удосконалень орендованого майна. Цю зміну внесено для того, щоб уникнути потенційної невизначеності щодо методу обліку пільгових умов за орендою.
- МСФЗ 1 дозволяє застосовувати звільнення, якщо дочірня компанія починає застосовувати МСФЗ з пізнішої дати, ніж її материнська компанія. Дочірня компанія може оцінювати свої активи та зобов'язання за балансовою вартістю, яка була б включена до консолідованої фінансової звітності материнської компанії з урахуванням дати переходу материнської компанії на облік за МСФЗ, якби не здійснювалося коригувань на процедури консолідації та на вплив операції з об'єднання бізнесу, в межах якої материнська компанія придбала дочірню компанію. Зміна МСФЗ 1 дозволяє організаціям, які застосували це звільнення за МСФЗ 1, також оцінювати накопичені курсові різниці із використанням числових значень показників, відображених материнською компанією, на основі дати переходу материнської компанії на облік за МСФЗ. Зміни МСФЗ 1 поширюють зазначене вище звільнення на кумулятивні курсові різниці з метою скорочення витрат для компаній, які застосовують МСФЗ вперше. Ця зміна застосовується також для асоційованих компаній та спільних підприємств, які скористалися цим передбаченим МСФЗ 1 звільненням.
- Вимога, згідно з якою компанії мали виключати грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням, при оцінці справедливої вартості згідно з МСБО 41, була скасована. Ця зміна має забезпечити відповідність вимозі, яка міститься у стандарті, щодо дисконтування грошових потоків після оподаткування.

Застосування цих змін не мало значного впливу на фінансову звітність Товариства.

Нові положення бухгалтерського обліку

Були випущені окремі нові стандарти та інтерпретації, які є обов'язковими до застосування у річних періодах, що починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати, і які не були достроково застосовані.

Відстрочені податки, пов'язані з активами та зобов'язаннями, що виникають за однією операцією, – зміни МСБО 12 (опубліковані 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни МСБО 12 стосуються обліку відстроченого податку за такими операціями, як оренда та зобов'язання з виведення активів з експлуатації. У певних випадках організації звільняються від вимоги визнавати відстрочений податок, коли вони вперше визнають активи або зобов'язання. Раніше існувала невизначеність щодо того, чи звільнення стосується таких операцій, як оренда та зобов'язання з виведення активів з експлуатації, за якими одночасно визнається актив та зобов'язання. Змінений стандарт уточнює, що звільнення не поширюється на такі операції, і організації повинні визнавати відстрочений податок за ними. Зміни вимагають від компаній визнавати відстрочений податок за

операціями, за якими при початковому визнанні виникають рівні суми тимчасових різниць, які збільшують і зменшують суму оподаткування.

Наразі Товариство оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність.

Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових зобов'язань – зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати). Ці зміни обмеженої сфери застосування уточнюють, що зобов'язання класифікуються у короткострокові або довгострокові залежно від прав, існуючих на кінець звітного періоду. Зобов'язання є довгостроковим, якщо організація має на кінець звітного періоду суттєве право відкласти їх погашення, як мінімум, на 12 місяців. Роз'яснення у стандарті більше не вимагає, щоб таке право було безумовним. Очікування керівництва щодо подальшої реалізації ним права відкласти розрахунок не впливають на класифікацію зобов'язань. Право відкласти розрахунок існує виключно тоді, коли суб'єкт господарювання дотримується відповідних умов станом на кінець звітного періоду. Зобов'язання класифікується як поточне зобов'язання, якщо умову не дотримано станом на або перед звітною датою, навіть якщо від кредитора отримано звільнення від виконання умови після закінчення звітного періоду. І навпаки, кредит класифікується як довгострокове зобов'язання, якщо умову кредиту не дотримано тільки після звітної дати. Крім того, зміни містять роз'яснення вимог до класифікації боргових зобов'язань, які компанія може врегулювати за рахунок їх конвертації в інструменти капіталу. Розрахунок визначається як погашення зобов'язання грошовими коштами, іншими ресурсами, які втілюють у собі економічні вигоди, або власними інструментами капіталу суб'єкта господарювання. Передбачено виключення для конвертованих інструментів, які можуть бути конвертовані у власний капітал, але тільки для тих інструментів, де опціон на конвертацію класифікується як дольовий інструмент в якості окремого компонента комбінованого фінансового інструмента.

Наразі Товариство оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність.

Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових зобов'язань – перенесення дати набуття чинності – зміни МСБО 1 (опубліковані 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни МСБО 1 щодо класифікації зобов'язань як поточних або довгострокових зобов'язань були опубліковані у січні 2020 року з початковою датою набуття чинності з 1 січня 2022 року. Проте у зв'язку з пандемією COVID-19 дату набуття чинності було перенесено на один рік, щоб надати організаціям більше часу для запровадження змін, пов'язаних із класифікацією, у результаті внесення змін.

Наразі Товариство оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність.

Зміни МСБО 8: Визначення облікових оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року та вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Змінений МСБО 8 уточнює, як компанії повинні відрізняти зміни облікової політики від змін облікових оцінок.

Наразі Товариство оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність.

Зміни МСБО 1 та Практичні рекомендації із застосування МСФЗ 2: розкриття облікової політики (опубліковані 12 лютого 2021 року та вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни МСБО 1 вимагають від організацій розкривати суттєву інформацію про облікову політику, а не основні положення облікової політики. У зміненому стандарті наведено визначення суттєвої інформації про облікову політику. У зміненому стандарті також уточнюється, що інформація про облікову політику вважається суттєвою, якщо без неї користувачі фінансової звітності не змогли б зрозуміти іншу суттєву інформацію, наведену у

фінансовій звітності. У зміненому стандарті наведено ілюстративні приклади інформації про облікову політику, яка, ймовірно, вважатиметься суттєвою для фінансової звітності організації. Крім того, змінений МСБО 1 уточнює, що несуттєву інформацію про облікову політику розкривати не потрібно. Проте якщо вона розкривається, вона не повинна ускладнювати ознайомлення з суттєвою інформацією про облікову політику. У доповнення до цього зміненого стандарту були також переглянуті Практичні рекомендації із застосування МСФЗ 2, до яких було включено рекомендації щодо застосування концепції суттєвості при розкритті інформації про облікову політику.

Наразі Товариство оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність.

МСФЗ 17 «Договори страхування» (опублікований 18 травня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4, який дозволяв компаніям застосовувати існуючу практику обліку договорів страхування. Отже, інвесторам було складно порівнювати і зіставляти фінансові результати в інших відносинах аналогічних страхових компаній. МСФЗ 17 є єдиним основним на принципах стандартом обліку всіх видів договорів страхування, включаючи договори перестрахування, наявні у страховика. Відповідно до цього стандарту, визнання і оцінка груп договорів страхування повинні виконуватися за: (і) приведеною вартістю майбутніх грошових потоків (грошові потоки після виконання договорів), скоригованою з урахуванням ризику, в якій врахована вся наявна інформація про грошові потоки після виконання договорів, яка відповідає спостережуваній ринковій інформації, плюс (якщо вартість є зобов'язанням) чи мінус (якщо вартість є активом) (ii) сумою, яка являє собою незароблений прибуток по групі договорів (сервісна маржа за договорами). Страховики відображатимуть прибуток від групи договорів страхування за період, протягом якого вони надають страхове покриття, і в міру того, як вони звільняються від ризику. Якщо група договорів є чи стає збитковою, організація негайно відображатиме збиток.

Товариство очікує застосувати цей стандарт до деяких гарантій виконання зобов'язань, які вона видає та які не відповідають визначенню зобов'язань із надання кредитів, і наразі оцінює вплив цього нового стандарту на свою фінансову звітність. Крім того, розглядається потенційний вплив стандарту на страхові продукти, вбудовані у кредитні договори й аналогічні інструменти.

Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни включають роз'яснення для спрощення запровадження МСФЗ 17 і спрощення окремих вимог стандарту та перехідних положень. Ці зміни стосуються восьми областей МСФЗ 17 і не передбачають зміни основоположних принципів стандарту. До МСФЗ 17 були внесені такі зміни:

- **Дата набуття чинності:** Дату набуття чинності МСФЗ 17 (зі змінами) відкладено на два роки. Стандарт має застосовуватися до річних звітних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати. Встановлений у МСФЗ 4 строк дії тимчасового звільнення від застосування МСФЗ 9 також перенесено на річні звітні періоди, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати.
- **Очікуване відшкодування страхових аквізиційних грошових потоків:** Організації повинні відносити частину своїх аквізиційних витрат на відповідні договори, які очікується подовжити, та визнавати такі витрати як активи до моменту визнання організацією подовження договору. Організації повинні оцінювати ймовірність відшкодування активу на кожну звітну дату і надавати інформацію про конкретний актив у примітках до фінансової звітності.
- **Маржа за передбачені договором послуги, що відноситься на інвестиційні послуги:** Слід ідентифікувати одиниці покриття з урахуванням обсягу вигод і очікуваного

періоду страхового покриття та інвестиційних послуг за договорами зі змінними платежами та іншими договорами з послугами по отриманню інвестиційного доходу відповідно до загальної моделі. Витрати, пов'язані з інвестиційною діяльністю, слід включати як грошові потоки у межі договору страхування у тих випадках, в яких організація здійснює таку діяльність для збільшення вигод від страхового покриття для власника страхового полісу.

- *Утримувані договори перестраховання – відшкодування збитків:* Коли компанія визнає збиток при первісному визнанні обтяжливої групи базових договорів страхування чи при додаванні обтяжливих базових договорів страхування до групи, організація повинна скоригувати маржу за передбачені договором послуги відповідної групи утримуваних договорів перестраховання і визнати прибуток за такими договорами перестраховання. Сума збитку, відшкодованого за утримуваним договором перестраховання, визначається множенням збитку, визнаного за базовими договорами страхування, на процент вимог за базовими договорами страхування, який організація очікує відшкодувати за утримуваним договором перестраховання. Ця вимога застосовуватиметься тільки у тому випадку, коли утримуваний договір перестраховання визнається до визнання збитку від базового договору страхування або одночасно з таким визнанням.
- *Інші зміни:* Інші зміни включають виключення зі сфери застосування для певних договорів кредитних карт (або аналогічних договорів) і для певних кредитних договорів; представлення активів і зобов'язань за договорами страхування у звіті про фінансовий стан у портфелях, а не в групах; застосовність варіанту зниження ризику при зниженні фінансових ризиків за допомогою утримуваних договорів перестраховання та непохідних фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; вибір облікової політики для зміни оцінок, зроблених у попередній проміжній фінансовій звітності, при застосуванні МСФЗ 17; включення платежів і надходжень з податку на прибуток, що відносяться на конкретного власника страхового полісу, за умовами договору страхування до грошових потоків; і вибіркове звільнення від вимог протягом перехідного періоду та інші незначні зміни.

Зміни МСФЗ 17 «Перехідна опція для страхових компаній, що застосовують МСФЗ 17» (опубліковані 9 грудня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміна до перехідних положень МСФЗ 17 надає страховим компаніям опцію, спрямовану на підвищення корисності інформації, яка надається інвесторам при початковому застосуванні МСФЗ 17. Зміна стосується лише переходу страхових компаній на облік згідно з МСФЗ 17 та не впливає на будь-які інші вимоги МСФЗ 17. Перехідні положення МСФЗ 17 та МСФЗ 9 застосовуються на різні дати та призведуть до таких разових відмінностей у класифікації у порівняльній інформації, представленій станом на дату початкового застосування МСФЗ 17: облікова невідповідність між зобов'язаннями за договорами страхування, що оцінюються за поточною вартістю, та відповідними фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю, а також, якщо організація прийняла рішення скоригувати порівняльну інформацію у відповідності до вимог МСФЗ 9, відмінності між класифікацією фінансових активів, визнання яких припинене за порівняльний період (до яких МСФЗ 9 не застосовується), та інших фінансових активів (до яких МСФЗ 9 застосовується). Зміна стандарту допоможе страховим компаніям уникнути цих тимчасових облікових невідповідностей, а отже, підвищить корисність порівняльної інформації для інвесторів. Для цього страховим компаніям надається опція щодо представлення порівняльної інформації про фінансові активи. При початковому застосуванні МСФЗ 17 організаціям для цілей представлення порівняльної інформації дозволяється застосовувати підхід накладання при класифікації фінансових активів, за якими організація не коригує порівняльну інформацію згідно з МСФЗ 9. Перехідна опція

може застосовуватися окремо за кожним інструментом, дозволяє організації представляти порівняльну інформацію так, якби до цього фінансового активу застосовувалися вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки, але не вимагає від організації застосовувати вимоги МСФЗ 9 щодо знецінення, а також вимагає від організацій, які застосовують при класифікації фінансового активу підхід накладання, використовувати обґрунтовану та підтверджену інформацію, наявну на дату переходу на облік згідно зі стандартом для визначення того, як організація очікує класифікувати цей фінансовий актив із застосуванням МСФЗ 9.

Наразі Товариство оцінює вплив МСФЗ 17 та пов'язаних з ним змін на її фінансову звітність.

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Товариства.

Загальні положення щодо облікових політик

Основа формування облікових політик.

Облікова політика - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Форма та назви фінансових звітів.

Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», та форми Приміток, що розроблені у відповідності до МСФЗ.

Методи подання інформації у фінансових звітах.

Згідно МСФЗ та враховуючи НП(С)БО 1 Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі «функції витрат» або «собівартості реалізації», згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

Стислий виклад принципів облікової політики Товариства

Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості.

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Справедлива вартість – ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань	Методики оцінювання	Метод оцінки	Вхідні дані
Грошові кошти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовуються ціни закриття біржового торгового дня, дані оцінки професійних оцінювачів.
Інвестиційна нерухомість	Оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий, дохідний	Ціни на ринку нерухомості, дані оцінки професійних оцінювачів

Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»
Справедлива вартість фінансових інструментів в порівнянні з їх балансовою вартістю, (тис.грн.)

Фінансові активи	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	2021р.	2022р.	2021р.	2022р.
Інструменти капіталу (акції)	-	-	-	-
Грошові кошти	31514,0	26010,0	31514,0	26010,0

Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості, (тис.грн.)

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережувані)		Усього	
	2021р.	2022р.	2021р.	2022р.	2021р.	2022р.	2021р.	2022р.
Інвестиційна нерухомість	7252,0	1053,0	-	-	-	-	7252,0	1053,0
Інструменти капіталу (акції)	-	-	-	-	-	-	-	-

Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

Визнання та оцінка основних засобів.

Основним засобом визнається матеріальний актив, що призначається платником податку для використання у фінансово-господарській діяльності Товариства, вартість якого перевищує 20000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) якого з дати введення в експлуатацію становить понад один рік. До малоцінних необоротних активів відносяться всі основні засоби, вартість яких дорівнює або менше 20000 грн.

Основні засоби оприбутковуються Товариством за первісною вартістю, відображаються в Балансі за первісною вартістю з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), у результаті чого збільшуються майбутні економічні вигоди, первісно очікувані від використання цього об'єкта. Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта основних засобів у придатному для використання стані (капітальний та поточний ремонт), включаються до складу витрат звітного періоду і не впливають на його залишкову вартість. Товариством застосовується прямолінійний метод нарахування амортизації на щомісячній основі.

Оцінка об'єктів основних засобів.

Для цілей переоцінки Товариство визначає **справедливу вартість** об'єктів основних засобів. Справедливою, зазвичай, вважають ринкову вартість активу і визначають **оціночним шляхом (методом)**.

Для переоцінки основного засобу Товариство залучає професійного оцінювача. Проте враховуючи норми ст. 7 і 8 Закону про оцінку, **проводити оцінку** в цілях проведення бухгалтерських облікових переоцінок об'єктів основних засобів **повинен суб'єкт оціночної діяльності**.

Періодичність переоцінки.

Переоцінку Товариство проводить регулярно. Це потрібно для того, щоб на кінець звітного періоду не виникало суттєвих відмінностей між балансовою і справедливою вартістю.

Якщо вартість деяких об'єктів основного засобу **змінюється часто** — їх слід переоцінювати **щорічно**. Якщо зміни справедливої вартості **незначні**, допускається проводити переоцінку раз на **три або п'ять років**.

Обсяги переоцінки.

Переоцінку проводять індивідуально за кожним об'єктом та групою активів. Порядок відображення результатів переоцінки

Характер переоцінки	Наслідки переоцінки:	
	збільшення вартості ОЗ	зменшення вартості ОЗ
Перша переоцінка	Суму дооцінки відносять до власного капіталу і відображають в іншому сукупному доході (Кт 411)*	Суму уцінки відображають у витратах періоду (Дт 975)
Подальші переоцінки	Сума дооцінки в межах раніше проведеної уцінки — доходи періоду (Кт 746), перевищення — власний капітал (Кт 411)*	Сума уцінки в межах раніше проведеної дооцінки — власний капітал (Дт 411), перевищення — витрати періоду (Дт 975)

Амортизація.

Амортизація окремого об'єкта основних засобів розраховується із застосуванням прямолінійного методу, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період корисного використання об'єкта основних засобів, вираженого у роках. Місячна сума амортизації визначається діленням річної суми амортизації на 12 або діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період корисного використання об'єкта основних засобів, вираженого у місяцях.

Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання.

Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів, переведення його на реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію.

Нарахування амортизації основних засобів та інших необоротних активів здійснюється протягом наступних строків:

Групи	Мінімальні строки корисного використання, років
група 1 – земельні ділянки	-
група 2 – капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
група 3 – будівлі	20
група 4 – машини та обладнання	5
з них:	
електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роялті, та/або програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (в тому числі стільникові), мікрофони і рації	2
група 5 – транспортні засоби	5
група 6 – інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
група 9 – інші основні засоби	12
група 10 – бібліотечні фонди	-
група 11 – малоцінні необоротні матеріальні активи	-

Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів незалежно від очікуваного строку використання нараховується в першому місяці використання об'єкта в розмірі 100 відсотків його вартості.

Ліквідаційна вартість об'єктів основних засобів, інших матеріальних необоротних активів і нематеріальних активів не розраховується, і для цілей амортизації прирівнюється до 1,00 (одна) гривня.

Нематеріальні активи.

Придбаний або отриманий нематеріальний актив відображається в балансі, якщо існує ймовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена.

Якщо нематеріальний актив не відповідає вказаним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням чи створенням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені, без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом.

Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс Товариства за первісною вартістю.

Первісна вартість нематеріальних активів збільшується на суму витрат, пов'язаних із удосконаленням цих нематеріальних активів і підвищенням їх можливостей та строку використання, які сприятимуть збільшенню первісно очікуваних майбутніх економічних вигод.

Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в придатному для використання стані та одержання первісно визначеного розміру майбутніх економічних вигод від його використання, включаються до складу витрат звітного періоду.

Витрати на придбання нематеріальних активів капіталізуються та амортизуються за прямолінійним методом протягом строків їх корисного використання, встановлених податковим законодавством:

Групи	Строк дії права користування
група 5 – авторське право та суміжні з ним права (право на комп'ютерні програми, програми для електронно-обчислювальних машин, компіляції даних (бази даних) тощо) крім тих, витрати на придбання яких визнаються роялті;	відповідно до правовстановлюючого документа, але не менше як 2 роки
група 6 – інші нематеріальні активи (право на ведення діяльності, використання економічних та інших привілеїв тощо)	відповідно до правовстановлюючого документа

Якщо відповідно до правовстановлюючого документа строк дії права користування нематеріальним активом не встановлено, такий строк корисного використання визначається Товариством самостійно. Ліцензії на здійснення страхової діяльності є безстроковими. Вони не амортизуються, але аналізуються в кожному звітному періоді на наявність підстав для оцінки таких активів як безстрокових. Під час розрахунку вартості, яка амортизується, ліквідаційна вартість нематеріальних активів прирівнюється до нуля. Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив уведено в господарський оборот. Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу. Прибутки і збитки від вибуття нематеріальних активів, які визначаються як різниця між сумою надходжень від вибуття активу та його балансовою вартістю на момент вибуття, відносяться на фінансовий результат.

Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожен звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю згідно з МСФЗ 16. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу (за винятком гудвілу) в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній

основі протягом строку корисного використання.

Облікові політики щодо інвестиційної нерухомості

Визнання інвестиційної нерухомості.

Інвестиційна нерухомість – нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана (власником або орендарем згідно з угодою про фінансову оренду) з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для:

а) використання у виробництві чи при постачанні товарів, при наданні послуг чи для адміністративних цілей,

або

б) продажу в звичайному ході діяльності.

Інвестиційна нерухомість має визнаватися як актив тоді і тільки тоді, коли:

а) є ймовірність того, що суб'єкт господарювання отримає майбутні економічні вигоди, які пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю;

б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Первісна та послідуєча оцінка інвестиційної нерухомості.

Товариство обирає модель справедливої вартості.

Справедливою вартістю інвестиційної нерухомості є ціна, за якою цю нерухомість можна обміняти в операції між обізнаними, зацікавленими і незалежними сторонами. Справедлива вартість навмисне не включає попередньо оцінену ціну (з урахуванням інфляції або дефляції внаслідок особливих умов чи обставин), таких як угоди про незвичайне фінансування, продаж зі зворотною орендою, спеціальні умови або поступки, надані будь-якою стороною, пов'язаною з продажем.

Товариство обирає модель справедливої вартості, та після первісного визнання оцінює всю інвестиційну нерухомість за її справедливою вартістю.

Товариство визначає справедливу вартість без будь-яких вирахувань витрат на операцію, які може бути понесені у зв'язку з продажем або іншим вибуттям.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості повинна відображати ринкові умови на дату балансу.

Оцінена справедлива вартість є чинною на конкретний час на певну дату.

Прибуток або збиток від зміни вартості інвестиційної нерухомості визнається в прибутку або збитку. Амортизація на такі активи не нараховується.

Справедлива (переоцінена) вартість інвестиційної нерухомості зазвичай визначається із залученням незалежного оцінювача. Періодичність перегляду справедливої вартості зумовлюється суттєвими для обліку коливаннями цін на ринку подібної нерухомості. Справедлива (ринкова) вартість незавершеного будівництва дорівнює вартості завершеного об'єкта за вирахуванням витрат на закінчення будівництва.

Якщо оцінити справедливу вартість неможливо, Товариство обирає для оцінки об'єктів інвестиційної нерухомості модель оцінки за собівартістю відповідно до МСФЗ 16

та застосовує такий підхід до всієї інвестиційної нерухомості, при цьому розкриваються причини, з яких не використовується справедлива вартість.

Облікові політики щодо непоточних активів, утримуваних для продажу

Товариство класифікує непоточний актив як утримуваний для продажу, якщо його балансова вартість буде в основному відшкодовуватися шляхом операції продажу, а не поточного використання. Непоточні активи, утримувані для продажу, оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку за найбільшою з двох величин: балансовою або справедливою вартістю з вирахуванням витрат на операції, пов'язані з продажем. Амортизація на такі активи не нараховується. Збиток від зменшення корисності при первісному чи подальшому списанні активу до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж визнається у звіті про фінансові результати.

Облікові політики щодо оренди

Оренда – це договір або частина договору, згідно якого передається право користування активом протягом певного періоду часу в обмін на відшкодування. Товариство застосовує МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» по відношенню до всіх договорів оренди та суборенди з 1 січня 2019 року.

Договір в цілому або його окремі компоненти є договором оренди, якщо за цим договором передається право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду в обмін на відшкодування.

Для оцінки договору оренди враховуються такі характеристики:

- ✓ актив має бути ідентифікованим;
- ✓ іншій особі передається право отримувати практично всі економічні вигоди від використання такого активу;
- ✓ особа отримує право визначати спосіб використання активу виходячи з його властивостей;
- ✓ за орендодавцем залишається право заміни активу з метою ремонту або ТО;
- ✓ користування активом є платним;
- ✓ актив передається на чітко визначений термін.

Орендар може вирішити не застосовувати вимоги визнання орендних активів та зобов'язань до:

- 1) короткострокової оренди; та
- 2) оренди, за якою орендований актив є малоцінним.

В такому випадку орендар визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати за прямолінійним або іншим доречним системним методом протягом строку оренди.

Первісна вартість **активу у формі права користування** має включати:

- величину первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- орендні платежі на дату початку оренди або до такої дати за вирахуванням отриманих стимулювальних знижок;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем;
- оцінку витрат, які будуть понесені орендарем при демонтажі та переміщенні базового активу, відновленні ділянки, на якому він розташовується, або відновленні базового активу до стану, яке вимагається за умовами оренди, за винятком випадків, коли такі витрати понесені для виробництва запасів.

Актив у формі права користування обліковується на субрахунках 10 рахунку «Основні засоби».

Одночасно орендар повинен оцінювати *зобов'язання з оренди* з поступовим зниженням (дисконтування) вартості орендних платежів, які потрібно сплатити в період дії договору.

До витрат періоду потраплятимуть витрати на амортизацію базового активу і фінансові витрати на залишок зобов'язання з оренди.

Витрати на капітальні ремонти можна зараховувати до балансової вартості активу з права користування або обліковувати окремо.

Сума зобов'язання по оренді визнається шляхом дисконтування майбутніх платежів з використанням відсоткової ставки, закладеної в договорі оренди, якщо відсутня – то беруть ставку залучення додаткових позикових коштів на дату розрахунку.

Договір може передбачати індексацію на індекс інфляції чи інший показник, що має бути врахований при обчисленні поточної вартості орендних зобов'язань на кожну звітну дату. Індекс інфляції застосовується прогнозний.

Зобов'язання з оренди обліковується на рахунку 685 «Розрахунки по оренді» у частині зобов'язань терміном до 12 місяців, на рахунку 53 «Довгострокові зобов'язання з оренди» у частині зобов'язань терміном більше 12 місяців.

Після початку оренди орендар оцінює *орендне зобов'язання*:

- а) збільшуючи балансову вартість на відсоткові витрати за фінансовим орендним зобов'язанням;
- б) зменшуючи балансову вартість на суми здійснених орендних платежів; та
- в) переоцінюючи балансову вартість з метою відобразити будь-які переоцінки або модифікації оренди, або з метою перегляду фіксованих платежів.

Переоцінка вартості права з користування об'єктом оренди та орендного зобов'язання відбувається при зміні умов договору, а саме збільшення суми орендної плати (в тому числі в наслідок індексації) та/або терміну дії договору оренди, зміна (збільшення/зменшення) предмету оренди, зміна порядку розрахунків, проведення поліпшень тощо.

Модифікація договору оренди обліковується як окрема оренда, якщо виконуються обидві такі умови:

- 1) модифікація розширює сферу дії оренди, додаючи право на використання одного або більшої кількості базових активів; та
- 2) компенсація за оренду зростає на суму, зіставну з окремо взятою ціною розширення сфери дії оренди, та відповідними коригуваннями такої окремо взятої ціни з метою відображення обставин конкретного договору.

Облік та визнання у фінансовій звітності орендних операцій, активів і зобов'язань має проводитись з урахуванням додаткових угод та юридичних фактів, що впливають на права і обов'язки сторін договору.

В іншому випадку модифікації (змін) договору оренди яка не спричиняє у орендаря виникнення обов'язку обліку договору оренди як окремого договору, орендар повинен здійснити переоцінку зобов'язань за орендою.

Облікові політики щодо дебіторської заборгованості

Дебіторська заборгованість щодо страхової діяльності включає:

- дебіторську заборгованість за договорами страхування (перестраховування);
- дебіторську заборгованість перестраховиків за страховими виплатами.

Дебіторська заборгованість страхувальників (перестраховальників) визнається з дати виникнення відповідальності за договором страхування (перестраховування) та є заборгованістю страхувальників (перестраховальників) зі сплати страхових премій

відповідно до договору на звітну дату. Дебіторська заборгованість страхувальників (перестраховальників) визначається по кожному договору страхування (перестраховування). Дебіторська заборгованість перестраховиків за виплатами страхового відшкодування визнається в момент визнання кредиторської заборгованості Компанії за виплатами страхового відшкодування та оцінюється відповідно до умов договору перестраховування.

Інша дебіторська заборгованість включає:

- дебіторську заборгованість працівників та інших осіб;
- дебіторську заборгованість постачальників товарів, робіт, послуг, якщо формою розрахунку є попередня оплата;
- іншу дебіторську заборгованість.

Дебіторська заборгованість постачальників товарів, робіт, послуг у разі, якщо формою розрахунку є попередня оплата, визнається на дату такої оплати.

Дебіторська заборгованість відображається в бухгалтерському обліку у розрізі таких складових:

- фактичної собівартості (вартість придбаних активів);
- резервів сумнівних боргів.

Формування резерву під дебіторську заборгованість щодо страхової діяльності

Товариство здійснює в повному обсязі відповідно до суми фактичної дебіторської заборгованості та розрахункової суми резерву.

По сумах дебіторської заборгованості щодо страхової діяльності в межах суттєвості резерв сумнівних боргів не формується, дані суми списується з активів на інші витрати операційної діяльності в момент виникнення.

Виключення безнадійної дебіторської заборгованості з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів. Згідно з чинним законодавством строк позовної давності для списання безнадійної заборгованості становить 1095 днів. У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійна дебіторська заборгованість списується з активів на інші витрати операційної діяльності. Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

За перерахованими авансами та неотриманими товарами (роботами, послугами) резерв сумнівних боргів не формується.

Поточна дебіторська заборгованість, щодо якої створення резерву сумнівних боргів не передбачено, у разі визнання її безнадійною списується з балансу з відображенням у складі інших витрат операційної діяльності.

При ліквідації банківських ліцензій на суму коштів на поточних рахунках та суму депозитних вкладів у таких банках створюється резерв сумнівних боргів в розмірі таких коштів, з можливістю визнати заборгованість по грошовим коштам, що знаходяться на поточних рахунках та депозитних вкладах в банках, які проходять процедуру ліквідації, безнадійною та списати за рахунок створеного резерву, якщо ліквідатор не задовольнить вимоги Товариства.

Облікові політики щодо податку на прибуток

Товариство нараховує податок на дохід згідно підпункту 136.2.1 пункту 136.2 статті 136 ПКУ в розмірі 3 відсотків за договорами страхування від об'єкта оподаткування, що визначається у підпункті 141.1.2 пункту 141.1 статті 141 ПКУ.

Також нараховує податок на прибуток за ставкою визначеною відповідно до пункту 136.1 статті 136 ПКУ, від бази оподаткування, без застосування коригувань на різниці, які виникають відповідно до положень Розділу III. Податок на прибуток підприємств ПКУ.

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного податку. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період.

Облікові політики щодо інших забезпечень та зобов'язань

Забезпечення.

Товариство створює резерв витрат на оплату щорічних (основних) відпусток. Розрахунок такого резерву здійснюється на підставі правил Облікової політики Товариства. Розмір створеного резерву оплати відпусток підлягає інвентаризації на кінець року. Розмір відрахувань до резерву відпусток, включаючи відрахування на соціальне страхування з цих сум, розраховуються виходячи з кількості днів фактично невикористаної працівниками відпустки та їхнього середньомісячного заробітку на момент проведення такого розрахунку. У разі необхідності робляться коригуючі проводки в бухгалтерському обліку згідно даних інвентаризації резерву відпусток.

Керівництво Товариства вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

Зобов'язання.

Кредиторська заборгованість визнається як зобов'язання тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

- Керівництво Товариства сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- Керівництво Товариства не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Поточну кредиторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури, якщо вплив дисконтування є несуттєвим.

Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю.

Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю включає зобов'язання за виплатами страхових відшкодувань, за розрахунками з перестраховиками, аванси, отримані за договорами страхування, заборгованість з комісійної винагороди страхових агентів, забезпечення на оплату нагороджень страхових агентів.

Зобов'язання за виплатами страхових відшкодувань визнаються на дату затвердження страхового акту, який є підставою для нарахування в бухгалтерському обліку страхового відшкодування, та відображаються в балансі за номінальною вартістю.

Зобов'язання за розрахунками з перестраховиками визнаються на дату початку відповідальності перестраховика за окремим об'єктом перестраховування та відображаються в обліку відповідно до умов договору перестраховування.

Аванси, отримані за договорами страхування – це суми премії, що отримані до виникнення дебіторської заборгованості за нарахованими страховими преміями. У зв'язку

з цим отримані суми попередньої оплати відображаються як зобов'язання зі страхування до початку строку відповідальності по договору страхування.

Заборгованість з комісійної винагороди страхових агентів у бухгалтерському обліку визнається в момент з дати підписання актів наданих послуг із агентської винагороди. Заборгованість з агентської винагороди оцінюється відповідно до внесених страхових платежів за договорами, укладеними за посередництвом Повірених, відповідно до умов, зазначених в Договорі дорученні з Повіреним.

Облікові політики щодо власного капіталу

Зареєстрований (пайовий) капітал. Статутний капітал Товариства сформовано за рахунок оплати акціонерами (засновниками) повної номінальної вартості акцій грошовими коштами. Розмір статутного капіталу зафіксовано у Статуті. Розмір статутного капіталу може бути змінено (збільшено чи зменшено) за рішенням Загальних зборів акціонерів у порядку, встановленому чинним законодавством України.

Резервний капітал. Резервний капітал формується у розмірі 5% від суми чистого прибутку Товариства за рік.

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Прибуток, що залишається у розпорядженні Товариства після сплати податків і обов'язкових платежів, розподіляється на формування резервних та інших фондів, збільшення капіталу і виплату дивідендів на підставі рішення Загальних зборів акціонерів.

Облікові політики щодо страхової діяльності Товариства

Дохід від надання страхових послуг.

Бухгалтерський облік доходів від операцій, пов'язаних з укладанням договорів страхування (перестраховання), базується на принципах нарахування та відповідності.

Дохід Товариства у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності за звітний період – це зароблені страхові премії. Зароблені страхові премії визначаються збільшенням суми надходжень страхових платежів за звітний період на суму незароблених страхових премій на початок звітного періоду, зменшенням отриманого результату на суму незароблених страхових премій на кінець звітного періоду та страхових премій, переданих у перестраховання у звітному періоді. Незароблені страхові премії – частки сум надходжень страхових премій, що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату.

Страхові премії за договорами страхування (перестраховання) визнаються доходами з дати виникнення відповідальності відповідно до договору страхування (перестраховання).

Договір страхування може бути розірваний на вимогу страхувальника або Товариства, якщо це передбачено договором страхування, а також за згодою сторін. У разі дострокового припинення дії договору страхування Товариство повертає страхувальнику сплачені страхові премії за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових відшкодувань, що були здійснені за цим договором, якщо інше не передбачено договором страхування. Сума витрат на ведення справи є доходом від страхової діяльності (від надання страхової послуги), так як витрати на ведення страхової справи є складовою частиною страхового тарифу, який застосовується при укладенні договору страхування, і відповідно, частиною страхового платежу, який розраховується на підставі страхового тарифу.

Операції зі страхування.

Договір страхування - це письмова угода між страхувальником і страховиком, згідно з якою страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити

страхову виплату страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

Страховий захист (відповідальність страховика) - обов'язок Страховика здійснювати виплати страхового відшкодування при настанні страхового випадку відповідно до умов договору страхування.

Зароблені страхові премії.

Після укладення договору страхування страхові премії враховуються як отримані в момент початку дії страхового захисту (відповідальності страховика/початку дії договору страхування – в залежності від умов договору страхування) та вважаються заробленими на пропорційній основі протягом строку дії відповідного страхового покриття за договором страхування.

Резерв незароблених премій.

Резерв незароблених премій являє собою частину частки отриманих премій згідно з чинним законодавством, що стосується незавершеного терміну дії страхового покриття за договорами страхування, які існують станом на кінець звітного періоду, розраховану на пропорційно-часовій основі.

Страхові виплати.

Страхові виплати у звіті про фінансові результати включають суми відшкодувань, що були нараховані відповідно до прийнятих рішень про виплату відшкодування пред'явникам вимог.

Резерв на покриття збитків.

Резерв на покриття збитків являє собою сукупні розрахунки остаточних збитків і включає резерв заявлених, але неврегульованих збитків і резерв збитків ще не заявлених. В обидва вищевказаних резерви включаються витрати на врегулювання. Перший резерв стосується суттєвих вимог отриманих, але не врегульованих станом на кінець звітного періоду. Його розрахунок здійснюється на основі інформації, отриманої Товариством в ході настання страхових випадків. Резерв збитків незаявлених актуарно розраховується за напрямками діяльності та включає допущення, які ґрунтуються на статистиці фактичних виплат і витрат на врегулювання в попередніх роках.

Перестраховання.

У ході нормальної діяльності Товариство передає ризики в перестраховання. Політикою Товариства передбачено перестраховання всіх значних ризиків. Договори страхування, передані в перестраховання, не звільняють Товариство від її зобов'язань перед страхувальниками (вигодонабувачами) за укладеними договорами страхування. Активи перестраховання включають суми до отримання від перестрахових компаній по виплачених відшкодуваннях. Кредиторська заборгованість по перестрахованню являє собою зобов'язання Товариства передати перестраховикам премії з перестраховання.

Визнання та методи оцінки витрат.

Витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витратами звітного періоду визнаються або